

Nr 613.

Av herrar **Hammarlund** och **Pettersson** i Dahl, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 227, angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.*

Uti Kungl. Maj:ts proposition nr 227 erinras om att med de statligt vidtagna åtgärderna vid 1934 års riksdag avsågs »att med utgångspunkt från gällande priser å brödsäd och smör uppnå samma förhållande mellan priserna å hithörande produkter, som voro rådande innan jordbrukskrisen på allvar gjorde sitt inträde i vårt land». Samt vidare att i vad som rör priserna å brödspannmål, mejeriprodukter samt nötkreatur för slakt, dessa i stort sett ligga 25 procent under medelpriserna 1925—1929. Angående priserna på fläsk, ägg och potatis erkännes att »pristillägget är tämligen ogynnsamt». Då produkterna fläsk och ägg äro en väsentlig del av en småbrukares avsättningsprodukter, är det självfallet att denna prisutveckling drabbar småbruket synnerligen hårt, varför det bör vara statsmakternas angeläget att rätta till detta förhållande. I synnerhet torde äggproduktionen, vilken ursprungligen är en småbrukarnas, respektive lägenhetsägarnas binäring, behöva än starkare stöd än Kungl. Maj:t föreslår, varför vi vilja framföra några synpunkter.

Uti propositionen sägs bland annat att Kungl. Maj:t skall få fortsatt bemyndigande att vidtaga åtgärder för reglering av import av slaktat fjäderfä. Ifrågasätts kan om denna åtgärd är fullt tillräcklig. Skall stödåtgärden bli effektiv torde en importavgift på allt kött av fjäderfä vara behövlig. Sveriges fjäderfäavelsförening anför:

»Icke blott och bart äggpriser och foderpriser voro bestämmande för fjäderfäskötselns räntabilitet, utan även priserna på slaktat fjäderfä av olika slag hade stor inverkan. Under senare år hade priserna på gödda utslagshöns varit så låga, att en vanlig gödning med havregröpe och potatis oftast icke varit lönande. Orsakerna härtill voro säkert flera, men periodvis hade importen av finska kycklingar och utslagshöns till låga priser varit särskilt besvärande och verkat prisnedsättande. Vårt land syntes i stort sett kunna bliva självförsörjande vad anginge slaktat fjäderfä. Föreningen ville därför understryka behovet av att den svenska slaktfjäderfäproduktionen skyddades antingen genom en tull på förslagsvis 50 öre kilogram eller genom importreglering med licensavgift av 50 öre per kilogram.»

Enligt uppgift lära finska höns hit importeras och tidvis säljas till ett pris av 60 öre per styck, varför en dylik importavgift av 50 öre per kilogram synes vara fullt motiverad. I likhet med Sveriges fjäderfäavelsför-

ening anse vi därför att en importavgift av 50 öre per kilogram bör åsättas importerat fjäderfäkött.

Vidare anse vi att om äggpriset skall komma i någorlunda jämviktsläge med andra produkter bör också detsamma ges effektivare stöd än vad nu är fallet. Detta torde kunna ske, dels genom att bifalla den förut föreslagna höjningen av import- och exportavgiften å ägg, flytande ägg och äggula, från 30 öre till 50 öre per kilogram. Erforderliga medel härtill synas oss böra ställas till Kungl. Maj:ts förfogande. Motivet för detta synes oss vara synnerligen starkt därför att den högre importavgiften på importerat kraftfoder träffar fjäderfäaveln synnerligen ogynnsamt. Då nämligen inte äggproduktionen helt kan undvara inköpt kraftfoder, fördyras produktionen rätt väsentligt. I synnerhet majs och luzernhömjöl äro så gott som oundgängliga uti hönsens foderstat vintertid, därför att de ge gulan i ägget en vacker smaklig färg.

Kungl. Maj:t borde därför äga rättighet att vid behov ge äggproduktionen större andel av kraftfoderaccismedel, än uti ifrågavarande proposition ifrågasatts.

Vi vilja vidare ge vår fulla anslutning till den uppfattningen att den föreslagna statens jordbruksnämnd skall få handhava överinseendet av den av svenska äggintressenters förening bedrivna verksamheten. Det torde ifrågasättas om inte svenska äggintressenters förening efter detta helt borde upphöra och dess verksamhet överflyttas på den föreslagna nya nämnden. Detta dock under förutsättning att nödig sakkunskap kan bli representerad uti denna nämnd.

I vad som rör pristillägg och kvalité på ägg torde det vara ett känt faktum att äggorganisationernas kontrollerande verksamhet varit till stort gagn på så sätt att äggen stämplas och kontrolleras så att konsumenterna få garanti för att den vara, som utbjudes, också är av bästa beskaffenhet. Detta kontrolleringsarbete måste d rfor anses värdefullt, inte minst för konsumenternas egen del och de kontrollerade och stämplade äggen bör vara v rda ett högre pris. Klart är ju att denna verksamhet inte kan gå utan kostnader från  ggorganisationernas sida. Fullt berättigat synes oss d rfor vara att stämplade och kontrollerade f renings gg komma i åtnjutande av högre pris än de ägg, vilka inte äro föremål för någon som helst kontroll och följaktligen inte ha så dryga omkostnader. Det av svenska äggintressenters förening åsatta högre pristillägget av 2 öre per kilogram torde inte vara tillräckligt, utan bör prisskillnaden vara minst 5 öre per kilogram mellan stämplade och kontrollerade f renings gg och sådana ägg, vilka inte varit föremål för någon som helst kontroll.

Med stöd av det anförda få vi d rfor föreslå riksdagen besluta,

dels att en importavgift  s ttes importerat fjäderfäkött av 50 öre per kilogram;

dels att import- och exportavgift på ägg, flytande ägg och äggula höjes till 50 öre per kilogram;

dels att Kungl. Maj:t må äga rätt att ge äggproduktionen utöver de föreslagna 10 procent av kraftfoderaccismedel ytterligare erforderliga medel;

dels att stämplade föreningsägg vid export erhålla ett förhöjt pristillägg av 5 öre per kilogram.

Stockholm den 27 april 1935.

Nestor Hammarlund.

Anders Pettersson

i Dahl.
